

②

JAARVERSLAG 2006
FUNCTIONARIS EX. ART. 14 Wod NVI
(Dierproeven NVI in 2006)

Bilthoven, mei 2007

Nederlands Vaccin Instituut (NVI), Bilthoven

ALGEMEEN

Een jaar van verandering, zo kan 2006 vanuit het perspectief van de proefdierdeskundige gekenmerkt worden. Medio het jaar heeft

In het najaar van 2006 heeft de werving voor een opvolg(st)er plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in de aanstelling van

De proefdierkundige werkzaamheden van het NVI/RIVM zijn in de 2^e helft van 2006 uitgevoerd door . Omdat dit gecombineerd werd met was dit geen optimale situatie.

In juni 2006 is de 'vaste' inspecteur van de VWA voor het NVI, met de VUT gegaan. In de loop der jaren had een vertrouwelijke band opgebouwd met velen bij het GPL. De functie van is overgenomen door van de VWA.

In 2006 is het onderzoek voor derden sterk aangetrokken. Dit brengt een nieuwe problematiek met zich mee. Zo zijn onderzoekers van buiten het NVI betrokken bij dierproeven binnen het GPL, wordt er gewerkt met bijzondere diersoorten en is het aantal proeven met primaten uitgebreid. Over de problematiek is in 2006 verschillende keren met de vergunninghouder gesproken.

De proefdierkundigen spelen een centrale rol in de activiteiten van het van het NVI. Op 4 oktober 2006 is in samenwerking met het RIVM en het een zeer succesvol symposium georganiseerd.

In het verslagjaar zijn de toekomstanalyses met betrekking tot de toekomstige behoeften aan dierexperimenteel onderzoek binnen het NVI en het RIVM beschikbaar gekomen.

In 2006 is het proefdiergebruik binnen het NVI/RIVM gedaald ten opzichte van 2005. In 2005 waren 34.099 dieren nodig voor het onderzoek, in 2006 bedroeg dit aantal 29.675, dat wil zeggen een afname van 13 %. Het proefdiergebruik over de periode 1994-2006 is weergegeven in Tabel 1. Grafiek 1 laat een overzicht zien van het proefdiergebruik vanaf 1990. Deze grafiek laat een duidelijke trend van vermindering zien, met daarin korte intervallen met een beperkte stijging in het gebruik.

Tabel 1 en Figuur 1.

Tabel 2 geeft een specificatie van het proefdiergebruik naar doel van het onderzoek. Na een stijging in 2004 van het aantal dieren voor de categorie 'Productie en controle sera en vaccins' is dit aantal in 2006, in lijn met de periode vòòr 2005, weer verder gedaald. De daling bedroeg 8.5%. Een substantiële afname deed zich verder voor bij de categorie 'Toxiciteitsonderzoek' (2005: 2484; 2006: 804, een afname van 68%) en voor de categorie 'Wetenschappelijke vraag' (2005: 5285; 2006: 4707, een afname

van 11%). Tabel 2 laat zien dat voor het toxiciteitsonderzoek jaren van een grote vraag naar proefdieren afgewisseld worden door jaren met een beperkte vraag. Voor de categorie 'Wetenschappelijke vraag' lijkt er vanaf 2001 een structurele daling in de vraag te zijn. Een relatief grote toename in diergebruik heeft zich voorgedaan voor de categorie 'Geneesmiddelen onderzoek' (gerelateerd aan een studie voor derden) en voor de categorie 'onderwijs en training', dit laatste vanwege een WHO cursus Animal Husbandry, welke in april 2006 is gehouden.

Tabel 2

Een specificatie van het proefdiergebruik naar diersoort van 1993-2006 is gegeven in Tabel 3. Deze tabel laat in vergelijking met het voorgaande jaar, een duidelijke afname van het aantal muizen zien voor het onderzoek, een toename van het aantal ratten en een afname van het aantal vissen. Het aantal benodigde primaten in het onderzoek is in 2006 aanmerkelijk verhoogd.

Tabel 3

In onderstaand overzicht is voor een aantal diersoorten de procentuele afname, resp. toename weergegeven in vergelijking met 2005, inclusief de belangrijkste reden voor de afname, resp. toename.

Diersoort	Afname/toename	Reden
Muis (niet transgeen)	- 3716	vermindering dieren voor vaccincontrole
Muis (transgeen)	- 654	verschuiving prioriteiten in het toxiciteitsonderzoek
Vis	- 262	aflopen Europees project
Rat	+ 372	toename poliovaccincontrole testen
Primaat	+ 53	intensivering onderzoek en samenwerkingsverband met

Tabel 4 geeft een overzicht van aan- en afvoer van proefdieren in 2006 binnen het NVI/RIVM. In 2006 werden 36.407 dieren gespeend, wat circa 15% minder is dan in 2005. Hiervan werden 9458 dieren als "overtollig" afgevoerd (Tabel 4). Dit is 26% van de gespeende dieren, dat wil zeggen 2% meer dan in 2005. Overtolligheid blijft een punt van zorg maar blijkt moeilijk terug te brengen ondanks het instellen van een gebruikersoverleg om vroegtijdig inzicht te krijgen in korte termijn behoeften. In de rapportage wordt elk jaar het aantal genetisch gemodificeerde dieren dat als ongeschikt werd afgevoerd gemeld. Met ongeschikt wordt bedoeld dat deze dieren niet de juiste genetische achtergrond hebben om de geplande dierproeven of fok mee uit te voeren. Het aantal genetisch gemodificeerde dieren die als ongeschikt werd afgevoerd in 2006 was 2506 (= 41% van de geboren dieren) tegen 38% in 2005. In totaal werd in 2005 van de geboren genetisch gemodificeerde muizen 66% ongebruikt ge-euthanaseerd. Dit is een daling ten opzichte van 2005, toen 72% ongebruikt werd

afgevoerd.

Tabel 4

In 2006 werden de Code of Practice voor de productie van monoclonale en polyclonale antistoffen en de Code of Practice voor het kankeronderzoek goed nageleefd. Er werden in het verslagjaar geen verzoeken gedaan voor het gebruik van dieren voor monoclonaal (ascites) productie. Een punt van aandacht blijft de implementatie van de Code of Practice Welzijnsbewaking Proefdieren, in het bijzonder de welzijnsevaluatie na afloop van het experiment.

De werkzaamheden ex.art 14 werden in 2006 uitgevoerd

In het laatste kwartaal van 2006 heeft een sollicitatie procedure plaatsgevonden die uiteindelijk heeft geleid tot de aanstelling

In het onderstaande zal worden ingegaan op een aantal specifieke activiteiten van de art.14 functionarissen.

CONTACTEN MET DE INSPECTIE

Vanuit de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) wordt het NVI geïnspecteerd in het kader van de naleving van de Wet op de Dierproeven. In het verslagjaar is het NVI enkele keren geïnspecteerd door van de VWA. Tijdens deze bezoeken werden geen noemenswaardige afwijkingen geconstateerd. Vanwege het bereiken van de VUT-gerechtigde leeftijd heeft de dienst verlaten. inspectie werkzaamheden zijn overgenomen van de VWA. Ook heeft in 2006 enkele malen de proefdierfaciliteiten geïnspecteerd. Opmerkingen zijn gemaakt over het ontbreken van een welzijnsdagboek bij een experiment met vleeseters. Naast de bezoeken van de inspectie aan het NVI is op *ad hoc* basis contact met de inspectie geweest over proefdieraangelegenheden zowel tijdens bijeenkomsten zoals de voor- en najaarsbijeenkomsten van de beroepsgroep voor proefdierdeskundigen als telefonisch dan wel per e-mail. Voorbeelden van onderwerpen die aan de orde zijn geweest tijdens deze contacten waren onder andere het aanvragen van een ontheffing voor het gebruik van Vragen zijn ook gesteld over huisvestingsvoorschriften voor het houden , dit vanwege de datum van ingang van wijzigingen hierin als gevolg van de implementatie van de richtlijnen (Appendix A) van de Raad van Europa.

CONTACTEN MET DE VERGUNNINGHOUDER

In het verslagjaar is er diverse keren overleg geweest tussen de art.14 functionarissen en de vergunninghouder. Enkele zaken die hierbij aan de orde kwamen waren proefdiergebruik NVI/RIVM in 2005

gebruik primaten,
onderzoek, maken van foto's binnen het proefdierlaboratorium, werk voor
derden, Stichting Informatie Dierproeven, etc.

Naast de contacten met de vergunninghouder is ook overleg gevoerd met de
verantwoordelijke dierproeven binnen het RIVM). Zaken die hierbij
aan de orde kwamen hadden betrekking op onder andere: proefdiergebruik RIVM in
2005, wetenschappelijke toetsing, proefdierbeleid RIVM. is adviserend lid
geworden van de

In 2005 is het besturingsoverleg GPL ingesteld met als doel een juiste afstemming
tussen NVI en RIVM mogelijk te maken met betrekking tot de aansturing van het GPL.
In 2006 hebben 3 bijeenkomsten plaats gevonden.

CONTACTEN MET ONDERZOEKERS EN MEDEWERKERS EX.ART.12

Contacten verliepen in 2006 veelal op *ad hoc* basis, onder andere naar aanleiding
van vragen of opmerkingen ten aanzien van ingediende projectvoorstellen resp.
proefopzetten of lopende dierexperimenten. Door het vertrek van
is de interactie met onderzoekers in het laatste kwartaal van 2006
beperkt gebleven.

BEOORDELING PROEFOPZETTEN & BIJENKOMSTEN DEC

In de database AAP (Automatisering Administratie Proefdiergebruik, eind 2006 is de
naam veranderd in Dierproef Administratie (DPA)) wordt het dierexperimenteel
onderzoek binnen het NVI/RIVM beschreven in proefopzetten. In 2006 werden in
totaal 341 proefopzetten ter advisering aangeboden aan de DEC. Dit betekent een
aanzienlijke reductie ten aanzien van 2005 toen het om 424 proefopzetten ging.
Voorafgaand aan het advies van de DEC zijn alle proefopzetten door de art. 14
functionaris beoordeeld. Deze beoordeling wordt vastgelegd in de database DPA. In
de verslagperiode is de DEC 11 maal bijeen geweest. De proefdierdeskundigen zijn
adviseurs van de DEC en in die hoedanigheid aanwezig bij de DEC vergaderingen.
Het jaarverslag van de DEC is door de secretaris van de DEC-NVI separaat aan de
Voedsel en Waren Autoriteit toegestuurd.

EXTERNE ACTIVITEITEN/CONTACTEN

Naast de werkzaamheden als art.14 functionaris binnen het NVI/RIVM zijn de
proefdierdeskundigen betrokken geweest bij een aantal instituutsoverstijgende
activiteiten.

- In de verslagperiode is de groep niet bij elkaar gekomen;
- In de verslagperiode zijn 2 bijeenkomsten bijgewoond;
- In de

verslagperiode is 1 bijeenkomst geweest.

•

verslagjaar is gewerkt aan de Engelse vertaling van de CD-rom;

In het

•

In de verslagperiode zijn er 4 bijeenkomsten geweest;

•

In de verslagperiode zijn er 2 bijeenkomsten geweest;

•

bijeenkomsten bijgewoond.

In de verslagperiode zijn 2

•

commissie 1 x bijeen geweest.

In de verslagperiode is de

•

In de verslagperiode is de commissie 1 x bijeen geweest.

Bilthoven, mei 2007

Art. 14 functionaris NVI